

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра економічної теорії та права

ПРАВознавство

**Плани семінарських занять
та завдання для самостійної й індивідуальної роботи**

Харків - 2015

Плани семінарських занять розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри економічної теорії та права 28 листопада 2014 р., протокол № 4.

Рекомендуються для самостійної й індивідуальної роботи студентів усіх спеціальностей й усіх форм навчання.

Укладачі:

викл. В.Л. Соколкін,
старш. викл. В.О. Булига,
асист. Ю.Ю. Чуприна

Рецензент

д-р. юр. наук В.В. Шендрик

ПРАВОЗНАВСТВО
ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
ТА ЗАВДАННЯ
для самостійної й індивідуальної роботи

Відповідальний за випуск Соколкін В.Л.

Редактор Буранова Н.В.

Підписано до друку 16.02.15 р.
Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.
Умовн.-друк.арк. 1,25. Тираж 100. Замовлення №
Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного
транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Мета дисципліни.....	4
Плани семінарських занять.....	6
Тема 1. Основні поняття теорії держави.....	6
Тема 2. Основні поняття теорії права.....	7
Тема 3. Основні засади конституційного ладу в Україні.....	9
Тема 4. Органи державної влади та місцевого самоврядування України.....	10
Тема 5. Конституційні засади організації судових та правоохоронних органів України.....	12
Тема 6. Основи цивільного права України.....	14
Тема 7. Основи трудового права України.....	16
Тема 8. Основи земельного та екологічного права України.....	18
Тема 9. Основи адміністративного права України.....	20
Тема 10. Основи кримінального права України.....	21
Тема 11. Основи сімейного права України.....	23
Тема 12. Основи фінансового права України.....	24
Тема 13. Основи господарського права України.....	26
Список літератури.....	28

ВСТУП

Формування нового, вищого рівня правосвідомості та правової культури населення є надзвичайно важливим для розбудови правової, демократичної держави і громадянського суспільства. Великого значення в цьому процесі набувають правове виховання та правова освіта. Без глибоких знань прав, свобод, чинного законодавства не може бути розвитку нашого суспільства.

Підвищення рівня правових знань у населення України, а особливо молоді, її правосвідомості та правової культури можливе лише за повсякденного, професійно організованого правового виховання, яке здійснюватиметься з використанням усіх його форм, у тому числі й за допомогою новітньої науково обґрунтованої юридичної літератури.

Розуміння основ конституційного, трудового, цивільного, адміністративного, кримінального, інших галузей права стає необхідною умовою життєдіяльності кожного громадянина України. В єдності з іншими гуманітарними дисциплінами правознавство може успішно укріплювати у свідомості молоді паростки свободи й громадянської зрілості.

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Правознавство» полягає в тому, аби вивчивши його матеріал, студент, а зрештою й майбутній фахівець, відчув себе повноцінним громадянином, творцем справжньої демократії; чітко уявляв собі не тільки те, на що йому вказують і вказуватимуть упродовж подальшого життя інституції держави, але й те, на що слід вказувати їм самим (через референдуми, вибори, виступи у засобах масової інформації тощо) у межах правового поля. Загалом вивчення цієї дисципліни — це один із шляхів до створення власної й прагматичної філософії життя, інтелектуально розвиненої правосвідомості і правової культури, до активної громадянської позиції.

Дисципліна «Правознавство» — це допомога студентам технічного ВНЗ досягти розуміння того, що вони є духовними

істотами, які визнаються суб'єктами права, що їм властива духовна гідність, що вони мають прагнути до самодисципліни і самоврядування й покликані до взаємної поваги і довіри, що державна влада поважає їх і довіряє їм, і що вони мають відповідати тими ж почуттями.

Студенти вивчатимуть основні положення теорії держави і права, основи конституційного, адміністративного, трудового, цивільного, сімейного, кримінального та інших галузей права, набуватимуть навичок щодо використання чинного законодавства у своїй професійній діяльності.

Вивчення і засвоєння студентами зазначеної навчальної дисципліни сприятиме усвідомленню необхідності розбудови правової демократичної держави й дотримання верховенства Конституції України та верховенства права у нашому суспільстві.

Правознавство

Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права

Основні поняття теорії держави.

Основні поняття теорії права.

Змістовий модуль 2. Основи конституційного права України

Основні засади конституційного ладу в Україні.

Органи державної влади та місцевого самоврядування України.

Конституційні засади організації судових та правоохоронних органів України.

Змістовий модуль 3. Основні галузі права України

Основи цивільного права України.

Основи трудового права України.

Основи земельного та екологічного права України.

Основи адміністративного права України.

Основи кримінального права України.

Основи сімейного права України.

Основи фінансового права України.

Основи господарського права України.

Плани семінарських занять

Тема 1. Основні поняття теорії держави

План

- 1 Теорії походження держави.
- 2 Поняття й ознаки держави.
- 3 Функції держави: поняття і види.
- 4 Класифікація держав залежно від їх форм.
- 5 Форми державного устрою.
- 6 Форми державного (політичного) режиму.
- 7 Поняття і основні ознаки правової держави.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Сутність держави, її основне призначення у суспільстві.
- 2 Сучасні різновиди форм державного правління.
- 3 Особливості унітарних та федеративних форм державного устрою.
- 4 Державний політичний режим: поняття і різновиди.
- 5 Поняття функцій держави, їх класифікація та методи здійснення.
- 6 Сутність та принципи правової держави.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять та термінів: Держава; тип держави; функції держави; внутрішні функції держави; зовнішні функції держави; форма держави; державне правління; державний устрій; державний режим; монархія; республіка; унітарна держава; федерація; конфедерація; імперія; співдружність; демократія.

Завдання 2. Назвати та охарактеризувати основні теорії походження держави.

Завдання 3. Зробити порівняльну характеристику рабовласницької й феодальної держави, буржуазної (капіталістичної) й соціалістичної держави.

Завдання 4. Назвати спосіб організації та здійснення державної влади в Україні.

Завдання 5. Скласти схему форми держави та її структурних елементів.

Питання для самоконтролю

1 Дайте характеристику основним теоріям походження держави.

2 Назвіть основні ознаки держави.

3 Які історичні типи держав ви знаєте?

4 Які функції держави ви знаєте?

5 Назвіть правові форми здійснення функцій держави.

6 Які методи здійснення державних функцій ви знаєте?

7 З яких елементів складається поняття "форма держави"?

8 Які ознаки монархії і республіки ви знаєте?

9 Які прості і складні державні утворення ви знаєте?

10 Які форми міждержавних утворень ви знаєте?

11 Чим відрізняється демократичний режим від антидемократичного режиму?

Тема 2. Основні поняття теорії права

План

- 1) Поняття та види соціальних норм.
- 2) Поняття та ознаки права.
- 3) Функції права.
- 4) Джерела (форми) права: поняття та види.
- 5) Види і загальна характеристика нормативних актів.
- 6) Система права та її структура. Поняття галузі права і правового інституту.
- 7) Система законодавства: поняття і структура.
- 8) Систематизація нормативно-правових актів. Її цілі та види.
- 9) Норми права: поняття, структура, ознаки та види.
- 10) Правові відносини: поняття, основні ознаки та види.
- 11) Суб'єкти правовідносин: поняття та види.
- 12) Поняття юридичних фактів та їх види.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Співвідношення норм права з іншими соціальними нормами.
- 2 Сутність, зміст та основні функції права.
- 3 Система права і система законодавства: співвідношення і взаємозв'язок.
- 4 Норми права: поняття, структура, види.
- 5 Склад і зміст правовідносин.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: соціальні норми; право; об'єктивне право; суб'єктивне право; зміст права; функція права; джерело права; закон; підзаконні акти; система права; галузь права; підгалузь права; інститут права; система законодавства; систематизація законодавства; інкорпорація; кодифікація; консолідація; норма права; гіпотеза; диспозиція; санкція; правові відносини; суб'єкти правовідносин; фізична особа; юридична особа; правоздатність; дієздатність; правосуб'єктність; деліктоспроможність; об'єкти правовідносин; юридичні факти; юридичні події; юридичні дії.

Завдання 2. Назвати та охарактеризувати основні види соціальних норм.

Завдання 3. Скласти схему розподілу нормативно-правових актів на закони і підзаконні акти та їх види.

Завдання 4. Назвати структурні елементи системи права та системи законодавства.

Завдання 5. Використовуючи чинне законодавство, розкрити структуру норми права.

Питання для самоконтролю

- 1 Що відрізняє правові норми від норм моралі?
- 2 У чому полягає сутність і зміст права?
- 3 Як ви розумієте поняття «джерело права»?
- 4 Що таке система права і система законодавства?
- 5 Які форми систематизації законодавства ви знаєте?

- 6 Як співвідносяться між собою такі поняття, як «галузь права», «підгалузь права», «інститут права»?
- 7 Як ви розумієте поняття і ознаки норм права?
- 8 Назвіть ознаки та види нормативно-правових актів.
- 9 Що таке «гіпотеза»?
- 10 Що таке «диспозиція»?
- 11 Що таке «санкція»?
- 12 Визначте поняття та види суб'єктів і об'єктів правовідносин.
- 13 Охарактеризуйте окремі види юридичних фактів.

Тема 3. Основні засади конституційного ладу в Україні

План

- 1) Конституційне право як провідна галузь національного права України. Конституція України.
- 2) Загальна характеристика засад конституційного ладу України.
- 3) Державний устрій (лад) України.
- 4) Конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 5) Інститут громадянства в Україні.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Конституція України – Основний Закон держави.
- 2 Основні принципи конституційного ладу України.
- 3 Конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні.
- 4 Конституційно-правовий статус громадянина України.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: Конституція України; конституційний лад; людина; особа; громадянин; правовий статус громадянина; апатриди; біпатриди; права і свободи людини.

Завдання 2. Назвати основні принципи конституційного ладу України.

Завдання 3. Назвати та охарактеризувати принципи, на яких ґрунтується чинне законодавство України про громадянство.

Завдання 4. Скласти список документів, які підтверджують громадянство України.

Завдання 5. Скласти схему набуття громадянства України.

Питання для самоконтролю

- 1 Що таке «Конституція України»?
- 2 У чому полягає спільність та відмінність понять «людина» і «громадянин»?
- 3 Який порядок набуття та припинення громадянства України?
- 4 Назвіть умови вступу до громадянства України.
- 5 Хто приймає рішення про прийняття, відновлення, вихід, втрату громадянства України?
- 6 В яких випадках громадянство України втрачається?
- 7 На які групи можна поділити конституційні права громадян України?
- 8 Що таке «рівноправність громадян»?
- 9 Що належить до особистих прав громадян України?
- 10 Що таке міжнародні стандарти в галузі прав людини?

Тема 4. Органи державної влади та місцевого самоврядування України

План

- 1 Конституційний принцип поділу державної влади. Система державних органів в Україні.
- 2 Верховна Рада України.
- 3 Конституційно-правовий статус Президента України.
- 4 Система органів виконавчої влади України.
- 5 Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Конституційний розподіл державної влади в Україні та межі її повноважень.
- 2 Основні повноваження Верховної Ради України.
- 3 Законодавчий процес – найважливіша функція парламенту.
- 4 Повноваження Президента України.
- 5 Виконавча влада в Україні.
- 6 Система місцевого самоврядування в Україні та її принципи.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: державна влада; Верховна Рада України; парламент; Президент України; вето; імпічмент; Кабінет Міністрів України; центральні органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації; місцеве самоврядування; органи самоорганізації населення в Україні.

Завдання 2. Використовуючи Конституцію України, розкрити гілки державної влади.

Завдання 3. Скласти схему процесу створення, зміни і скасування законів в Україні.

Завдання 4. Скласти схему системи органів виконавчої влади в Україні.

Завдання 5. Скласти схему системи місцевого самоврядування в Україні.

Питання для самоконтролю

- 1 Система органів державної влади за Конституцією України.
- 2 Який порядок обрання народних депутатів України та їх повноваження?
- 3 Які Ви знаєте функції Верховної Ради України?
- 4 Що означає поняття «законодавчий процес»?
- 5 Які Ви знаєте найважливіші повноваження Президента України?
- 6 Що означає термін «імпічмент»?
- 7 Що таке «Кабінет Міністрів України»?

- 8 Які головні функції виконавчої влади в державі?
- 9 Що належить до місцевих органів виконавчої влади?
- 10 Яка роль органів місцевого самоврядування у системі «держава – суспільство»?

Тема 5. Конституційні засади організації судових та правоохоронних органів України

План

- 1 Поняття, основні ознаки та принципи правосуддя в Україні.
- 2 Судова система України. Суди загальної юрисдикції.
- 3 Конституційний Суд України.
- 4 Правовий статус суддів.
- 5 Поняття, система і функції правоохоронних органів України.
- 6 Поняття, система і завдання органів прокуратури України.
- 7 Поняття та система органів внутрішніх справ України. Основні завдання і функції міліції.
- 8 Правозахисні органи України.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Принципи здійснення правосуддя в Україні.
- 2 Система судів загальної юрисдикції.
- 3 Правовий статус суддів України.
- 4 Статус Конституційного Суду України, його склад та повноваження.
- 5 Суб'єкти права та форми звернення до Конституційного Суду України.
- 6 Система правоохоронних органів України.
- 7 Основні завдання та функції правоохоронних органів України.
- 8 Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.
- 9 Органи юстиції України. Нотаріат.
- 10 Адвокатура України.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: судова влада; правосуддя; судова система; судочинство; суддя; суди загальної юрисдикції; місцевий суд; апеляційний суд; спеціалізований суд; Верховний Суд України; Конституційний Суд України; конституційне подання; конституційне звернення; правоохоронні органи; прокуратура; органи внутрішніх справ; правозахисні органи; Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; органи юстиції; нотаріат; нотаріус; адвокатура; адвокат.

Завдання 2. Назвати та охарактеризувати основні ознаки та принципи правосуддя в Україні.

Завдання 3. Скласти схему судів загальної юрисдикції.

Завдання 4. Назвати вимоги до кандидатів на посаду судді.

Завдання 5. Назвати склад Конституційного Суду України та порядок його формування.

Завдання 6. Назвати основні права Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Питання для самоконтролю

1 Дайте визначення поняття «правосуддя» та охарактеризуйте принципи здійснення правосуддя в Україні.

2 Охарактеризуйте систему судів загальної юрисдикції.

3 Які існують вимоги до кандидатів на суддівські посади?

4 Як здійснюється обрання та призначення суддів на посаду в Україні?

5 Охарактеризуйте статус Верховного Суду України в системі судів загальної юрисдикції.

6 Яка процедура формування Конституційного Суду України?

7 Які Ви знаєте форми звернення до Конституційного Суду України?

8 Дайте визначення правоохоронних органів України.

9 Як здійснюється правоохоронна діяльність в Україні?

10 Що входить у систему правоохоронних органів України?

11 Які завдання покладаються на правоохоронні органи України?

12 З яких підрозділів складається міліція, і які вони виконують функції?

13 Які Ви знаєте форми реагування Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини на факти порушення прав і свобод людини і громадянина?

14 Назвіть основні напрями діяльності органів юстиції України.

15 Які нотаріальні дії вчиняються органами нотаріату?

16 Назвіть види адвокатської діяльності в Україні?

Тема 6. Основи цивільного права України

План

1 Поняття, принципи, функції і система цивільного права України.

2 Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України.

3 Цивільно-правові відносини.

4 Поняття і форми права власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їх прав.

5 Зобов'язальне право. Цивільно-правові договори.

6 Спадкове право.

Теми рефератів для презентації на семінарі

1 Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин.

2 Підстави і види цивільно-правової відповідальності.

3 Право власності в Україні та її форми.

4 Підстави виникнення та припинення зобов'язань.

5 Види цивільно-правових договорів.

6 Спадкування за законом і за заповітом.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: цивільне право; цивільно-правові відносини; майнові та особисті немайнові відносини; суб'єкти цивільних правовідносин; об'єкти цивільних правовідносин; цивільна правосуб'єктність; цивільна правоздатність; цивільна дієздатність; право власності; право приватної власності; право державної власності; право комунальної власності; право спільної власності; зобов'язальне право; суб'єкти зобов'язань; об'єкти зобов'язань; цивільно-правовий договір; цивільно-правова відповідальність; спадкове право; спадкодавець; спадкоємець; спадщина; спадкування за законом; спадкування за заповітом.

Завдання 2. Назвати та охарактеризувати різновиди цивільної дієздатності.

Завдання 3. Назвати ознаки юридичної особи.

Завдання 4. Використовуючи Цивільний кодекс України, скласти схему форм власності в Україні.

Завдання 5. Скласти схему видів договорів

Питання для самоконтролю

- 1 Дайте характеристику Цивільного кодексу України.
- 2 Дайте визначення поняття «цивільного права», «майнових та особистих немайнових відносин».
- 3 Охарактеризуйте суб'єкти і об'єкти цивільних правовідносин.
- 4 Що таке «фізична особа»?
- 5 Що таке «юридична особа»?
- 6 Який порядок виникнення та припинення діяльності юридичних осіб в Україні?
- 7 Що таке право власності і які форми власності існують в Україні?
- 8 Дайте визначення зобов'язальному праву та охарактеризуйте його систему.
- 9 Які форми і види цивільно-правових договорів Ви знаєте?
- 10 У чому полягає цивільно-правова відповідальність?
- 11 Розкрийте поняття «спадкування за законом», «спадкування за заповітом».

Тема 7. Основи трудового права України

План

- 1 Поняття і система трудового права України. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України.
- 2 Колективний і трудовий договори. Підстави та порядок припинення трудового договору.
- 3 Поняття і види робочого часу і часу відпочинку.
- 4 Особливості праці жінок та молоді.
- 5 Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність.
- 6 Індивідуальні й колективні трудові спори.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Суб'єкти трудового права України.
- 2 Колективний договір та колективна угода.
- 3 Поняття, сторони, зміст і види трудового договору.
- 4 Контракт – особлива форма трудового договору.
- 5 Порядок прийняття на роботу.
- 6 Підстави розірвання трудового договору.
- 7 Робочий час за трудовим правом.
- 8 Поняття часу відпочинку та його види.
- 9 Особливості праці жінок та молоді.
- 10 Трудова дисципліна як різновид дисципліни.
- 11 Підстави і умови матеріальної відповідальності за трудовим правом.
- 12 Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: трудове право; система трудового права; трудові правовідносини; суб'єкти трудових правовідносин; колективний договір; колективна угода; трудовий договір; контракт; трудова книжка; робочий час; час відпочинку; відпустка; святкові дні; неробочі дні; трудова дисципліна; обов'язок; заохочення; дисциплінарна відповідальність; стягнення; матеріальна відповідальність; трудовий спір; комісія з трудових спорів.

Завдання 2. Скласти схему трудових прав громадян.

Завдання 3. Назвати зміст контракту і чим він відрізняється від звичайного трудового договору.

Завдання 4. Назвати та охарактеризувати підстави припинення трудового договору.

Завдання 5. Скласти схеми видів робочого часу та часу відпочинку.

Питання для самоконтролю

1 Дайте загальну характеристику джерел трудового права України.

2 Що таке «колективний договір»?

3 Хто може виступати сторонами трудового договору?

4 Який порядок укладення трудового договору?

5 Чим відрізняється контракт від звичайного трудового договору?

6 Як оформлюється прийняття працівника на роботу, і які документи він надає при прийнятті на роботу?

7 Що таке «суміщення професій» та «сумісництво»?

8 Які є підстави розірвання трудового договору?

9 Поняття трудової книжки та її значення для працівника.

10 Що таке робочий час та його тривалість?

11 Які є види відпочинку?

12 Якими правовими методами забезпечується трудова дисципліна?

13 Які види заохочень та дисциплінарної відповідальності Ви знаєте?

14 Що таке "правила внутрішнього трудового розпорядку"?

15 У чому полягає правова сутність матеріальної відповідальності сторін трудового договору?

16 Що таке трудовий спір та його види?

17 Які органи мають право розглядати індивідуальні трудові спори?

Тема 8. Основи земельного та екологічного права України

План

- 1 Загальна характеристика земельного права. Поняття, відносини та предмет правового регулювання.
- 2 Види земель та їх правовий статус.
- 3 Право власності на землю.
- 4 Право землекористування. Оренда землі.
- 5 Гарантії права на землю.
- 6 Управління земельним фондом.
- 7 Поняття і загальна характеристика екологічного права та екологічних правовідносин.
- 8 Екологічні права та обов'язки громадян України.
- 9 Правове забезпечення екологічної безпеки.
- 10 Загальне і спеціальне використання природних ресурсів та права і обов'язки власників природних ресурсів і природокористувачів.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Суб'єкти та об'єкти земельних правовідносин.
- 2 Право власності на землю.
- 3 Суб'єкти права власності на землю. Їх характеристика.
- 4 Право землекористування. Оренда землі.
- 5 Управління земельним фондом.
- 6 Поняття і загальна характеристика екологічного права та екологічних правовідносин.
- 7 Екологічні права та обов'язки громадян України.
- 8 Правове забезпечення екологічної безпеки.
- 9 Використання природних ресурсів. Права та обов'язки природокористувачів.
- 10 Особливості юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: земельне право; суб'єкти та об'єкти земельних правовідносин; право власності на землю; приватна, комунальна та державна форми власності на землю; екологічне право; екологічні права та обов'язки учасників правовідносин; екологічна безпека.

Завдання 2. Надати визначення поняття «природокористування». Розкрити його види.

Завдання 3. Зазначити види порушень екологічного законодавства.

Завдання 4. Назвати та охарактеризувати основні принципи охорони довкілля.

Питання для самоконтролю

- 1 Надайте загальну характеристику земельного права.
- 2 Розкрийте форми права власності на землю та їх зміст.
- 3 Надайте визначення поняття «землекористування».
- 4 Визначте гарантії права власності на землю.
- 5 Надайте загальну характеристику екологічного права та його джерел.
- 6 На яких принципах здійснюється охорона навколишнього природного середовища?
- 7 Охарактеризуйте екологічні права та обов'язки громадян України.
- 8 Що таке правове забезпечення екологічної безпеки і якими засобами вона здійснюється?
- 9 Що таке природокористування і які його види вам відомі?
- 10 На яких принципах здійснюється загальне і спеціальне природокористування?
- 11 Охарактеризуйте права і обов'язки власників природних ресурсів та природокористувачів.
- 12 Які правові форми відшкодування збитків, спричинених екологічними правопорушеннями, передбачені законодавством України?

Тема 9. Основи адміністративного права України

План

1 Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України.

2 Джерела адміністративного права. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення.

3 Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою.

4 Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини.

5 Адміністративно-деліктне право.

Теми рефератів для презентації на семінарі

1 Поняття адміністративного права України.

2 Система і джерела адміністративного права України.

3 Поняття, сутність, принципи і функції державного управління.

4 Адміністративно-правові норми.

5 Адміністративно-правові відносини.

6 Суб'єкти адміністративного права та адміністративних правовідносин.

7 Адміністративне правопорушення та адміністративна відповідальність.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: адміністративне право; державне управління; державна служба; державний службовець; адміністративно-правові відносини; суб'єкти адміністративно-правових відносин; адміністративно-деліктне право; адміністративно-правові режими; адміністративне правопорушення; адміністративна відповідальність; адміністративне стягнення; адміністративний примус.

Завдання 2. Скласти схему джерел адміністративного права України.

Завдання 3. Назвати та охарактеризувати основні компоненти управлінської системи.

Завдання 4. Скласти схему суб'єктів адміністративних правовідносин.

Завдання 5. Використовуючи Кодекс України про адміністративні правопорушення, скласти схему видів адміністративних стягнень.

Питання для самоконтролю

1 Що являє собою предмет адміністративного права України?

2 Які нормативно-правові акти є джерелами адміністративного права України?

3 Які ознаки властиві державному управлінню?

4 Дайте визначення поняттям «державна служба» і «державний службовець».

5 Хто може бути суб'єктом адміністративних правовідносин?

6 Що таке «адміністративне правопорушення»?

7 Що таке «адміністративне стягнення»?

8 Які ознаки адміністративного правопорушення Ви знаєте?

9 Які види адміністративних стягнень Ви знаєте?

10 Які є особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх?

11 Які органи уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення?

Тема 10. Основи кримінального права України

План

1 Поняття і система кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.

2 Поняття, ознаки, види та склад злочину.

3 Кримінальна відповідальність. Види кримінальних покарань.

4 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Поняття, ознаки та склад злочину.
- 2 Злочин проти особи: загальна характеристика.
- 3 Кримінальна відповідальність та її підстави.
- 4 Поняття, ознаки та види кримінального покарання.
- 5 Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
- 6 Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: кримінальне право; злочин; склад злочину; стадії вчинення злочину; кримінальна відповідальність; осудність особи; необхідна оборона; крайня необхідність; кримінальне покарання; амністія; помилування; судимість; примусові заходи виховного характеру; примусові заходи медичного характеру.

Завдання 2. Назвати та охарактеризувати принципи кримінального права України.

Завдання 3. Скласти схему ознак, що характеризують наявність злочину.

Завдання 4. Дати визначення поняття "складу злочину" та назвати його елементи.

Завдання 5. Використовуючи Кримінальний кодекс України, назвати види звільнення від кримінальної відповідальності.

Питання для самоконтролю

- 1 Назвіть основні завдання кримінального законодавства України.
- 2 Які принципи кримінального права України Ви знаєте?
- 3 Назвіть ознаки, що характеризують наявність злочину.
- 4 Що таке «склад злочину»?
- 5 Що таке «злочин»?
- 6 Які стадії злочину Ви знаєте?
- 7 Які є види кримінального покарання?
- 8 Перерахуйте обставини, що пом'якшують покарання.

9 Назвіть злочини, за вчинення яких кримінальна відповідальність настає з 14 років.

10 Назвіть обставини, які пом'якшують кримінальну відповідальність.

11 Назвіть підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема 11. Основи сімейного права

План

1 Поняття та принципи сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Сім'я за сімейним законодавством.

2 Порядок укладення та припинення шлюбу.

3 Особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя.

4 Права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав.

5 Опіка та піклування. Патронат.

Теми рефератів для презентації на семінарі

1 Сім'я за сімейним законодавством.

2 Шлюб за сімейним законодавством.

3 Майнові права та обов'язки подружжя.

4 Права та обов'язки батьків і дітей.

5 Позбавлення батьківських прав.

6 Опіка і піклування щодо дітей.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: сімейне право; сім'я; шлюб; шлюбний договір; особисті немайнові права та обов'язки подружжя; майнові правовідносини подружжя; право власності подружжя; майнові права та обов'язки батьків; майнові права та обов'язки дітей; аліменти; позбавлення батьківських прав; опіка; піклування; патронат.

Завдання 2. Назвати принципи сімейного права України.

Завдання 3. Назвати порядок укладення та припинення шлюбу.

Завдання 4. Назвати та охарактеризувати особисті немайнові права подружжя.

Завдання 5. Скласти схему прав та обов'язків батьків і дітей.

Питання для самоконтролю

1 Визначте поняття та предмет правового регулювання сімейного права України.

2 Які принципи сімейного права України ви знаєте?

3 Дайте визначення понять „шлюб” і „сім'я”.

4 Назвіть характерні ознаки шлюбу.

5 Назвіть ознаки сім'ї.

6 Який порядок укладення та припинення шлюбу?

7 Які відносини регулює шлюбний договір?

8 В чому полягають особисті немайнові права та обов'язки подружжя?

9 В чому полягають майнові права та обов'язки подружжя?

10 Що таке «спільна сумісна власність»?

11 Хто може бути опікуном і піклувальником?

12 Які взаємні права та обов'язки батьків і дітей передбачені законодавством?

13 Які форми правового захисту дітей вам відомі?

Тема 12. Основи фінансового права України

План

1 Поняття, принципи та загальні засади фінансового права.

2 Бюджетна система України.

3 Система оподаткування в Україні.

4 Банківські відносини в Україні.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Фінансове право та фінансові правовідносини.
- 2 Суб'єкти фінансового права.
- 3 Зміст фінансово-правових норм.
- 4 Загальна характеристика бюджетної системи України.
- 5 Система оподаткування України.
- 6 Характеристика банківської системи України.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: фінансове право; фінансові правовідносини; фінансово-правові норми; суб'єкти фінансових правовідносин; суб'єкти фінансового права; бюджет; бюджетна система; видатки; податки; система оподаткування; права й обов'язки платників податків; банки; банківська система.

Завдання 2. Розкрити поняття „суб'єкти фінансового права України”.

Завдання 3. Назвати джерела бюджетних ресурсів України.

Завдання 4. Охарактеризувати систему оподаткування України.

Завдання 5. Назвати функції Національного банку України.

Питання для самоконтролю

1 Надайте загальну характеристику фінансового права та його джерел.

2 Якими особливостями визначаються фінансово-правові норми?

3 Охарактеризуйте суб'єктів фінансових правовідносин і особливості їх право- та дієздатності.

4 Охарактеризуйте особливості виникнення фінансових правовідносин.

5 Надайте загальну характеристику бюджетної системи України.

6 Що таке система оподаткування і які види податків вам відомі?

- 7 Охарактеризуйте права і обов'язки платників податків.
- 8 Надайте загальну характеристику податкових правовідносин фізичних осіб.
- 9 Охарактеризуйте відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
- 10 Надайте загальну характеристику банківських правовідносин в Україні.
- 11 Охарактеризуйте особливості правового статусу Національного банку України.

Тема13. Основи господарського права України

План

- 1 Поняття й загальна характеристика господарського права та господарських правовідносин.
- 2 Загальна характеристика суб'єктів господарського права.
- 3 Підприємства.
- 4 Господарські товариства.
- 5 Фізичні особи-підприємці.
- 6 Господарські зобов'язання та господарські договори.
- 7 Захист прав учасників господарських правовідносин.
- 8 Господарські правопорушення та господарсько-правова відповідальність.

Теми рефератів для презентації на семінарі

- 1 Поняття та зміст господарської діяльності.
- 2 Джерела господарського законодавства.
- 3 Характеристика суб'єктів господарського права.
- 4 Підприємства. Види та характеристика.
- 5 Характеристика господарських товариств.
- 6 Господарські зобов'язання та господарські договори.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Розтлумачити зміст таких понять і термінів: господарське право; ознаки господарських відносин; господарська діяльність; підприємництво; некомерційне господарювання; господарські товариства; підприємці; господарський договір; господарські правопорушення; господарська відповідальність; господарські санкції; штрафні санкції.

Завдання 2. Охарактеризувати суб'єктів господарського права.

Завдання 3. Надати характеристику державного захисту прав споживачів.

Завдання 4. Вказати шляхи захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання та споживачів.

Завдання 5. Зазначити структуру статуту суб'єкта господарювання.

Питання для самоконтролю

1 Надайте загальну характеристику господарського права та його джерел.

2 Якими особливостями визначаються суб'єкти господарських правовідносин?

3 Що таке комерційне та некомерційне господарювання?

4 На основі яких повноважень суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність?

5 Надайте загальну характеристику юридичних осіб як суб'єктів господарських правовідносин.

6 Надайте характеристику господарських товариств.

7 Охарактеризуйте фізичних осіб-підприємців.

8 Що таке господарські зобов'язання та господарські договори, які їх види вам відомі?

9 Охарактеризуйте порядок захисту прав учасників господарських правовідносин.

10 Надайте характеристику господарських правопорушень, підстав та особливостей господарсько-правової відповідальності.

Список літератури

Нормативно-правові акти

1 Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2 Закон України "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України.-2005. – № 2. – Ст. 44.

3 Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1971. – Додаток до № 50. – Ст. 375.

4 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

5 Закон України "Про власність" від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 20. – Ст. 249.

6 Закон України "Про арбітражний суд" від 4 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 36. – Ст. 469.

7 Закон України "Про Всеукраїнський та місцеві референдуми" від 3 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 33. – Ст. 443.

8 Закон України "Про Президента України" від 5 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 33. – Ст. 446.

9 Закон України "Про прокуратуру" від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.

10 Закон України "Про міліцію" від 20 грудня 1990 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 21.

11 Закон України "Про службу безпеки України" від 25 березня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

12 Закон України "Про статус суддів" від 15 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 8. – Ст. 56.

13 Закон України "Про адвокатуру" від 19 грудня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 9. – Ст. 62.

14 Закон України "Про колективні договори і угоди" від 1 липня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.

15 Закон України "Про нотаріат" від 2 вересня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.

16 Закон України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.

17 Закон України "Про органи реєстрації актів громадянського стану" від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 78.

18 Закон України "Про державну податкову службу в Україні" від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 84.

19 Закон України "Про Конституційний Суд України" від 16 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 49. – Ст. 272.

20 Закон України "Про відпустки" від 15 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.

21 Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

22 Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини" від 22 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99.

23 Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" від 3 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 34. – Ст. 227.

24 Закон України "Про державну виконавчу службу" від 24 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 36-37. – Ст. 243.

25 Закон України "Про вибори Президента України" від 5 березня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 14. – Ст. 81.

26 Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.

27 Закон України "Про громадянство України" від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 4. – Ст. 65.

28 Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

29 Закон України "Про органи самоорганізації населення" від 11 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 254.

30 Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22. – Ст. 135.

31 Закон України "Про судоустрій України" від 7 лютого 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 27-28. – Ст. 180.

32 Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

Спеціальна література

33 Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. – К.: Ін Юре, 1997.

34 Административное право Украины: Учебник / Под. общ. ред. С.В. Кивалова. – Х.: Одиссей, 2004. – 880 с.

35 Александров Ю.В., Клименко В.А. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. – К.: МАУП, 2004. – 326 с.

36 Андрусак Т. Теорія держави і права. – Львів, 1997.

37 Балакірєва С.Р. Конституційне право України: Навч. посібник. – К., 2003. – 210 с.

38 Беленчук І.А. Адміністративне право України: Навч. посібник. – К., А.С.К., 2004. – 176 с.

39 Бессмертный А.К. Судебные и правоохранительные органы. – Харьков: Консум, 2002.

40 Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний М.В. Місцеве самоврядування. Муніципальне право. – К., 2000.

41 Біла Л.Р., Картузова І.О. Організація державної служби в Україні: Навч.-метод. посібник. – Одеса: Юридична література, 2000.

42 Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – К.: Вікар, 2003.

43 Битяк Ю.П. Адміністративне право. – Харів: Консум, 2000.

44 Бондарєв Є.М., Бугай В.В. та ін. Цивільне та сімейне право України: Навч. посібник / За ред. В.В. Васильченка. – Донецьк, 2003.

45 Васильєв А.С. Административное право Украины (общая часть): Учебное пособие. – Харьков: Консум, 2001. – 280 с.

46 Венедиктов В.С. Трудове право України: Конспект лекцій. – Харків: Консум, 1998. – 140 с.

47 Голованець В.Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. – К., 2000. – 216 с.

48 Голосніченко І.П. Адміністративне право України (основні категорії і поняття). – К., 1998.

49 Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні. – К., 1998.

50 Грошевий Ю.М., Марочкін І.Є. Органи судової влади в Україні. – К.: Ін Юре, 1997. – 20 с.

51 Державне управління в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К., 1999.

52 Забарний Г.Г., Калюжний Р.А., Терещук О.В., Шкарупа В.К. Адміністративне право України. – К., 2001.

53 Загальна теорія держави і права. / За ред. В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 312 с.

54 Zobov'язальне право. Теорія і практика: Навч. посібник / За ред. О. В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 910 с.

55 Калітенко О.М., Харитонов Е.О. Цивільне та сімейне право України: Підручник. – Харків: Одиссей, 2004. – 640 с.

- 56 Карлицький С.М. Трудове право України: Навч. посібник. – К.: Прецедент, 2004. – 216 с.
- 57 Карпенко Д.О. Трудове право України: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 192 с.
- 58 Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія права: Підручник. – К.: Кондор, 2002. – 353 с.
- 59 Кириченко В.М. Правознавство: Курс лекцій. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2006. – 247 с.
- 60 Коваль Л.В. Адміністративне право України: Курс лекцій. – К.: Вентурі, 1998. – 208 с.
- 61 Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
- 62 Конституційне право України: Підручник / За ред. В.Ф. Погорілка. – 3-тє вид. – К.: Наукова думка, 2002.
- 63 Конституційне право України / За ред. В.Я. Тація, В.Ф. Погорілка, Ю.М. Тодики. – К.; 1999.
- 64 Конституційне право України: Підручник / За ред. Ю.М. Тодика, В.С. Журавського. – К., 2002. – 544 с.
- 65 Костюченко О.А. Основи конституційного права України: Конспект лекцій. – К., 1999. – 56 с.
- 66 Костюченко О.А. Конституційне право України: Навч.-метод. посібник. – К., 2001. – 116 с.
- 67 Котюк В.О. Основи держави і права: Навч. посібник. – Вид. 3-тє, допов. і переробл. – К.: Вентурі, 2001. – 432 с.
- 68 Котюк В.О. Теорія права: Курс лекцій – К., 1996. – 208 с.
- 69 Кравченко В.В. Конституційне право України. – К.: Атіка, 2000. – 317 с.
- 70 Кравченко В.В., Савчук О.П. Правознавство: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2005. – 560 с.
- 71 Кравчук К.Г. Опорні конспекти з основ права: Курс лекцій: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2005. – 312 с.
- 72 Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. В.А. Клименка, М.І. Мельника. – К.: Правові джерела, 2002.

73 Кримінальне право України: Навч. посібник / С.Г. Волкотруб, О.М. Омельчук, В.М. Ярін та ін. – К.: Наукова думка; Прецедент, 2004. – 297 с.

74 Кримінальне право України: Загальна та Особлива частина: Навч. посібник / В.О. Кузнецов, М.П. Стрельбицький, В.К. Гіжевський. – К.: Істина, 2005. – 380 с.

75 Логвінова М., Кафарський В. Основи правознавства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005 – 568 с.

76 Марчук В.М., Ніколаєва Л.В. Основні поняття та категорії права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2001. – 144 с.

77 Марчук В.М., Ніколаєва Л.В. Нариси з теорії права: Навч. посібник. – К.: Істина, 2004. – 309 с.

78 Марочкін І.Є. та ін. Організація судових і правоохоронних органів: Навч. посібник – Харків; 2000. – 270 с.

79 Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. – К.: А. С. К., 2001. – 352 с.

80 Мельник М.І., Хавронюк М.І. Суд та інші правоохоронні органи. Правоохоронна діяльність: закони і коментарі: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2000. – 512 с.

81 Мельник М.І., Хавронюк М.І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2002.

82 Молдован В.В., Молдован А.В. Судоустрій України. – К.; 2000.

83 Молдован В.В. Правоохоронні органи. Курс лекцій. – К.: Юмана, 1998. – 160 с.

84 Олійник А.Ю. та ін. Теорія держави і права: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 176 с.

85 Організація судових та правоохоронних органів / І.Є. Марочкін та ін. – Харків: Право, 2000. – 269 с.

86 Основи правознавства України: Навч. посібник. – 4-те вид. допов. і переробл. / С.В. Ківалов, П.П. Музиченко, Н.М. Крестовська, А.Ф. Крижанівський – Харків: Одиссей, 2004. – 368 с.

87 Основи правознавства: Навч. посібник / За заг. ред. П.І. Гнатенко. – К.: Юридична книга, 2004. – 320 с.

- 88 Основи правознавства: Навч. посібник / Під заг. ред. В.П. Пастухова. – К.: Алерта, 2005. – 377 с.
- 89 Основи конституційного права України: Підручник / За ред. В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 287 с.
- 90 Погребной И.М. Теория права: Учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – Харьков; 2003. – 128 с.
- 91 Правознавство: Підручник / За ред. В. В. Копейчикова. – 7-ме вид., стер. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.
- 92 Правознавство: Навч. посібник / За заг. ред. П.В. Мельника. – Ірпінь, 2003. – 409 с.
- 93 Прокопенко В.І. Трудове право України: Підручник. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Харків: Консум, 2002. – 528 с.
- 94 Рабинович П.М. Основи загальної теорії права та держави: Навч. посібник. – Вид. 5-те, зі змінами. – К.: Атіка, 2001. – 176 с.
- 95 Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, О.Ф. Штанько. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 640 с.
- 96 Святоцький Д.О., Михеєнко М.М. Адвокатура України: Навч. посібник. – К.: Ін Юре, 1997. – 224 с.
- 97 Семерак О.С., Керецман В.Ю., Палінчак Н.М. Основи конституційного права України. – Ужгород, 2000.
- 98 Семерак О.С. Судові і правоохоронні органи України: Навч. - метод. посібник. – Ужгород, 2002.
- 99 Сімейне право України: Підручник / За ред. В.С. Гопанчука. – К.: Істина, 2002. – 304 с.
- 100 Сімейне право України: Підручник. / За заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 264 с.
- 101 Скакун О.Ф. Теорія держави і права. – Харків: Консум, 2001.
- 102 Стефанюк В.С. Судова система України та судова реформа. – К.: Юрінком Інтер, 2001.